

Dinosauruste kaasaegne

Jahune käbikas on omapärase välimusega ja küllalt vastupidav.

See, et suuremakasvulisi toallili ekslikult palmideks kutsutakse, on igapäevane nähe, kuid vahel on libapalmid pärispalmidega ära vahetamiseni sarnased. Näiteks on sellised palmlehikulaadsete (*Cycadales*) seltsi esindajad. See iidne taimerühm on lähedane pigem okaspuudele ning nende hiilgeaeg langes keskaegkonda.

Jahune käbikas ( ) on hinnatud omapärase välimuse, suure vastupidavuse ja kohanemisvõime tõttu. Liik jääb väiksemakasvuliste taimede sekka: täiskasvanud taime kõrgus küünib 1,3 ja läbimõõt 2 meetrini. Jahuse käbika 50–150 cm pikkused lehed on kahvatu- kuni tumerohelised ning kaetud roostepruunide karvakestega. Varjulisesmates kohtades asetsevad lehed horisontaalselt, päikese käes püstisemas asendis.

Jahune käbikas on Mehhiko idaosas asuva Veracruz piirkonna endem. Seal kasvab ta Mehhiko lahe rannikuäärsete piirkondade liivasel pinnasel, taludes aeg-ajalt isegi soolast merevett. Seda käbikaliiki kirjeldati esmakordselt 1789. aastal kui äärmiselt tavalist taimet. Nüüdseks on jahused käbikad muu-

tunud ülekorjamise tagajärjel haruldaseks, neid võib leida veel vaid inimtegevusest puutumata aladelt.

Jahust käbikat hoidke kodus võimalikult valgus kohas. Talvel võiks seal olla jahe, 10–15° sooja.

Kastke ja väetage ettevaatlikult. Kastata võib uuesti siis, kui muld on kuivanud. Talvel olgu taim pigem kuivem kui märjem. Kontrollige, et potialusel poleks seisvat vett, sest pidev vees seismine võib põhjustada lehtede kolletumist.

Jahust käbikat võib väetada vaid kevadsuvisel perioodil. Kasutada võib kõiki toallilidele mõeldud väetisesegeid, kuid pidage kinni kasutamiseõpetusest ja jälgige, et väetisevesi ei satuks taime südamikku. Kangema lahusega kastmine toob kasu asemel kahju ning lehed võivad hakata kolletuma.

Täiesti normaalne on aga see, kui vanad lehed mitmekauka kuivavad – sel puhul pole põhjust otsida hooldusvigu. Pruuniks läinud lehed lõigake lihtsalt võimalikult varre lähedalt ära.

Nagu paljudel palmlehikutel ilmuvad ka jahusel käbikal uued lehed mitmekauka. Sel ajal kastke taimet mõnevõr-

ra rohkem ning ärge teda ümber istutage. Samas võiks potti iga päev mõnevõrra pöörata, et aidata kaasa ühtlase lehestiku arenemisele. Ebapiisavas valguses venivad noored lehed välja ning jäävad nõrgaks.

Noorema käbika võib ümber istutada igal aastal, vanema 3–4 aasta tagant. Sobiv aeg selleks tööks on kevad või varasuvi. Uus pott valige eelmisest vaid veidi suurem. Jälgige, et mullapind lõpeks seal, kus lõpeb juurepall ja algab tüvi.

Sobiv istutussegu on huumusrikas ning laseb hästi vett läbi. Poest ostetud lillemulda oleks hea segada jämedat liiva või kruusa. Hästi sobib ka aiapind, millele on lisatud pisut rammusamat kompostmulda ning kruusa. Kindlasti tehke uue poti põhja korralik drenaaž.

Palmlehikuid saab paljundada seemnete või noorte külgharude juurutamisega.

ANNE JAAKSON

TARGU TALITA

ilmub koos Maalehega.

Lehekülgede numeratsioon algab 4. jaanuarist 2007

Toompuiestee 16, 10137 Tallinn

faks 661 3343

targutalita@maaleht.ee

reklaam 661 3333, 661 3334

Toimetus

Kadrin Linna

Vivika Veski

Kaja Kurg

Heiki Maiberg

661 3376

661 3375

Väljaandja

Trükk

Esikaane foto

AS Maaleht

AS Kroonpress

Sirje Kari